

บทความวิชาการ

กลุ่มอาการปัสสาวะในถุงมีสีม่วง :- อาการเตือนการติดเชื้อทางเดินปัสสาวะ ในผู้ป่วยคาสายสวนปัสสาวะ

สุวรรณี ละออปักฉิม*

นิยม ละออปักฉิม** ทัดชัย ทรัพย์สีบวงศ์***

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้มีจุดประสงค์เพื่อขยายความรู้ของพยาบาลเยี่ยมบ้านในการดูแลผู้ป่วยคาสายสวนปัสสาวะกรณีติดเชื้อทางเดินปัสสาวะซึ่งสามารถใช้การเปลี่ยนสีปัสสาวะในถุงเป็นสีม่วงเป็นอาการเตือนการศึกษาเป็นการทบทวนวรรณกรรมและการวิเคราะห์กรณีศึกษาจากประสบการณ์ตรงของผู้เขียน ด้วยการบริการวิชาการโครงการ “สนับสนุนการช่วยเหลือตนเองของครอบครัวที่มีสมาชิกป่วยด้วยโรคเรื้อรัง” ในผู้ป่วยจำนวน 91 รายที่ใส่คาสายสวนปัสสาวะ ตั้งแต่ พ.ศ. 2556 ถึงปัจจุบัน โดยได้รับการดูแลจากครอบครัวที่บ้าน ซึ่งมีสถานที่ตั้งใกล้กับวิทยาลัยเซนต์หลุยส์

ผลการศึกษาพบว่าผู้ป่วย 2 รายที่มีปัสสาวะในถุงเป็นสีม่วง ซึ่งแสดงถึงการเกิดภาวะการติดเชื้อทางเดินปัสสาวะ กลไกการเกิดสีม่วงของปัสสาวะ เนื่องมาจากความผิดปกติของขบวนการเผาผลาญสารทริพโทแฟน อุบัติการณ์ คิดเป็น ร้อยละ 2.2 ทั้งสองราย เป็นเพศหญิง รายแรกมีปัญหาเส้นเลือดสมองตีบ รายที่สองเป็นเนื้องอกในสมอง ซึ่งมีปัจจัยการเกิดคือ ปัญหาการเคลื่อนไหวร่างกายน้อย คาสายสวนปัสสาวะต้องผูกบ่อย และสุขวิทยาบกพร่อง ข้อเสนอแนะสำหรับพยาบาลเยี่ยมบ้านคือการตระหนักในเรื่องการให้สุขศึกษาแก่ผู้ดูแลผู้ป่วยที่คาสายสวนปัสสาวะในเรื่อง กระตุ้นให้ผู้ป่วยมีการเคลื่อนไหว ไม่ให้ต้องผูก และดูแลสุขวิทยาส่วนบุคคลเพื่อลดปัจจัยเสี่ยง และกรณีปัสสาวะในถุงเป็นสีม่วงแม้จะไม่มีอาการแสดงอาการติดเชื้อทางเดินปัสสาวะ ต้องรีบให้ผู้ป่วยได้รับการรักษาโดยเร็ว

คำสำคัญ : กลุ่มอาการปัสสาวะในถุงมีสีม่วง/คาสายสวนปัสสาวะ/ติดเชื้อทางเดินปัสสาวะ/ผู้ป่วยนอนติดเตียง

* ผู้รับผิดชอบหลัก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ สาขาการพยาบาลอนามัยชุมชน วิทยาลัยเซนต์หลุยส์

** รองศาสตราจารย์ ออร์โธปิดิกส์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

*** ร้อยตำรวจตรี พยาบาลวิชาชีพปฏิบัติการ ศูนย์บริการสาธารณสุข 63 สมาคมแต้จิ๋วแห่งประเทศไทย

Purple Urine Bag Syndrome (PUBS)-:Warning Sign for Urinary Tract Infection in Patients with Urinary Catheterization

Suwannee Laoopugsin*

Niyom Laoopugsin** Tatchai Subsuebwong***

ABSTRACT

This article aims to enhance patient care knowledge through home visit nursing for patients with Foley's catheters. A color change to purple in the catheter bag is a warning sign of urinary tract infection. The study was done by using a literature review and a case study analysis from direct experience of the author who conducted a project entitled "supporting self-help of family with chronic illness members". The project started in 2013 with 91 retained Foley's catheter patients in home settings in communities nearby Saint Louis College.

The result found that only 2 patients had purple urine in their bags meaning they had urinary tract infections. The mechanism of this syndrome is understood as an abnormal metabolism of tryptophan. The incidence rate in this project was 2.2%. Both patients were female with intracerebral stenosis and brain tumor. Related factors were patients immobilized activity, prolonged retained Foley's catheter, frequent constipation and poor personal hygiene. Suggestions for community health nurses include to increase the nursing team's awareness about health education for caregivers to patients with retained Foley's catheter by-encouraging physical activities, preventing constipation and maintaining personal hygiene care to decrease risk factors, and in the case of presenting PUBS even with no other signs of urinary tract infection, the patient should be treated immediately.

Keywords: Purple Urine Bag Syndrome/Foley Catheterization/Urinary tract infection/Bedridden Patients

* Corresponding Author, Assistant Professor Faculty of Nursing, Saintlouis College

** Associate Professor Dr. Faculty of Medicine, Srinakharinwirot University

*** Police Sub-Lieutenant, Registered Nurse Public Health Center 63, BMA